

Universitetskanslersämbetets utbildningsutvärderingar

Självvärdering

Lärosäte: Lunds universitet
Forskarutbildningsämne: Historia
Licentiatexamen: Nej
Doktorsexamen: Ja

Skriv en självvärdering per utbildning som leder fram till examen inom det forskarutbildningsämne som ska utvärderas. Självvärderingen baseras på kvalitetsaspekter och bedömningsgrunder inom aspektområdena:

- miljö, resurser och område
- utformning, genomförande och resultat
- uppföljning, åtgärder och återkoppling

samt de tre perspektiven:

- arbetslivets perspektiv
- studenters perspektiv
- jämställdhetsperspektiv.

Beskriv kortfattat samt analysera och värdera med exempel hur den utvärderade utbildningen uppfyller bedömningsgrunderna för varje aspekt inom aspektområdena och för perspektiven. Självvärderingen ska utgå från aktuella förhållanden för utbildningen. Beskriv såväl styrkor som identifierade utvecklingsområden samt hur arbetet med uppföljning, vidtagna och planerade åtgärder och återkoppling sker både för att utveckla utbildningen och för att säkerställa att utbildningen har hög kvalitet.

En mer preciserad vägledning till lärosäten vad gäller aspekter och bedömningsgrunder finns i *Vägledning för utvärdering av utbildning på forskarnivå*, bilaga 1.

Självvärderingen bör sammanlagt inte överstiga 75 000 tecken inklusive mellanslag (cirka 25 A4-sidor i 12 punkters storlek), exklusive lärosätets ifyllda tabeller.

Aspektområde: område, miljö och resurser

Aspekt: Forskarutbildningsämne

Bedömningsgrund:

Avgränsningen av forskarutbildningsämnet och dess koppling till den vetenskapliga/ konstnärliga grunden och beprövad erfarenhet är välmotiverad och adekvat. Forskarutbildningsämnets relation till området för forskarutbildning är adekvat (för de lärosäten som har examensrätt för område för forskarutbildning).

Forskarutbildningsämnet historia är väl etablerat och kopplat till en historievetenskaplig tradition med förankring i det svenska och internationella vetenskapssamhället. Vid Lunds universitet bedrivs forskarutbildning i historia vid Historiska institutionen, som rymmer de två ämnena *Historia* och *Mänskliga rättigheter*. Sedan år 2000 är historieämnet vid Lunds universitet värd för den *Nationella forskarskolan i historiska studier* (fortsättningsvis FS) och forskarutbildningen bedrivs i huvudsak inom ramen för den: doktorander följer kurser inom FS och deltar i FS verksamhet som en central del i sin utbildning. Doktorander i historia vid Lunds universitet var ht 2016 antingen finansierade av FS (med placering vid Historiska institutionen i Lund) eller av Humanistiska och teologiska fakulteterna vid Lunds universitet. Oavsett finansieringsform har alla historiedoktorander rätt att delta på lika villkor i FS verksamhet. Av 19 (7 kv, 12 män) aktiva doktorander ht 2016 var 12 finansierade av FS och 7 av HT-fakulteterna.

FS grundades av regeringen år 2000 som ett samarbete mellan Lunds universitet och Växjö universitet (nu Linnéuniversitetet), Malmö högskola och Södertörns högskola. Drygt tio år senare blev Göteborgs universitet en samarbetspart. Fram till 2014 var det en forskarskola för enbart historia men då breddades samarbetet till att inkludera flera ämnen med historiska perspektiv. FS bytte 2016 namn till *Nationella forskarskolan i historiska studier*. För den fortsatta läsningen är det viktigt att känna till att samtliga som disputerat inom FS fram till och med 2016 har disputerat i ämnet historia. Med alumner avses därför enbart tidigare historiedoktorander.

Beskrivning av FS organisation och verksamhet finns på:

<http://www.hist.lu.se/FS/start sida/>

[http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Ramverksdokumentet HT 2016.pdf](http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Ramverksdokumentet_HT_2016.pdf)

Aspektområde: område, miljö och resurser

Aspekt: Personal

Bedömningsgrunder:

A. Antalet handledare och lärare och deras sammantagna kompetens är adekvat och står i proportion till utbildningens innehåll och genomförande.

En doktorand har minst två handledare. Huvudhandledaren ska vara docent och utses av institutionens handledarkollegium. Handledarna ska ha handledarutbildning eller motsvarande kompetens. En doktorand som vill byta handledare kontaktar prefekt eller studierektor för forskarutbildningen.Handledningstiden per doktorand är 288 klocktimmar, fördelat på huvudhandledare och övriga handledare.

Historiska institutionen har 2016 10 professorer i historia (4 kvinnor, 6 män), 2 universitetslektorer (2 män, bägge docenter), 1 bitr. universitetslektor (docent, man) samt 1 forskare (docent, kvinna) som alla kan vara huvudhandledare. Dessutom finns biträdande handledare med eller utan docentkompetens. Handledarkompetens (med vilket här avses egen forskningserfarenhet) sträcker sig från antiken till nutid. Ämnesbredden täcker kulturhistoria, politisk historia, socialhistoria, genushistoria, religionshistoria, historiedidaktik, kunskaps- och mediehistoria. Handledarnas forskning rör svensk, nordisk och europeisk (främst tysk, fransk, rysk, baltisk) historia. Handledarexpertis finns även på italiensk, nordafrikansk och amerikansk historia. Handledarna är väl meriterade vad gäller handledning och samverkan med forskare nationellt och internationellt samt i att erhålla och leda externa forskningsprojekt. Handledarkompetensen motsvarar doktorandernas forskningsämnen som omfattar medeltid till nutid, samt sammanfaller med handledarnas ämnesbredd. Ungefär en tredjedel av doktoranderna skriver om internationella ämnen vilka sammanfaller nära med handledarnas kompetens. Att handledarkompetensen matchar doktorandens ämne övervägs noga då handledare utses. Medelåldern vid institutionen är relativt hög och för att långsiktigt säkerställa god handledarkompetens har under 2016 ett arbete med att planera för framtiden inletts.

Eftersom forskarutbildningen i hög grad är integrerad i FS finns ytterligare ett stort antal tillgängliga handledare med bred kompetens inom historieämnet. Huvudhandledare inom samarbetet utses av det lärosäte som doktoranden är anställd vid men biträdande handledare till doktorander finansierade av FS bör komma från annat lärosäte inom samarbetet. Därmed ges tillgång till en stor grupp handledare med bred kompetens. Biträdande handledare utses i samråd med FS samarbetsråd utifrån en översikt över handledarkompetenserna vid samarbetets lärosäten. Under ht 2016 var 50 forskare (19 kv och 31 män) del av FS verksamhet som handledare till doktorander finansierade av FS. Det stora antalet handledare är viktigt eftersom de deltar som granskare av doktorandernas avhandlingsrelaterade texter vid de två årliga internat som FS anordnar. På så sätt används handledarkompetensen i sin helhet på ett väl fungerande sätt i verksamheten.

Ur denna stora och brett kompetenta grupp hämtas lärare till FS kursutbud. Även då kurser ges av institutionen och vi "bara" hämtar lärare ur det egna kollegiet är kompetensen både bred och hög.

- FS samlade handledarkapacitet ht 2016, finns på:
<http://www.hist.lu.se/institutionen/uka/>

Vi menar att den tillgängliga handledarkompetensen mer än väl motsvarar utbildningens innehåll och genomförande.

B. Handledarnas och lärarnas sammantagna kompetens och kompetensutveckling följs systematisk upp i syfte att främja hög kvalitet i utbildningen. Resultaten av uppföljning omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Uppföljning sker via institutionens handledarkollegium, forskarskoleinternat, kursutvärderingar, utvecklingssamtal med handledare och doktorander samt avslutningssamtal med nydisputerade. Handledarkollegiet som möts 3–4 gånger per termin diskuterar bland annat handledningsfrågor. Under ht 2016 har två möten handlat om handledning då kollegiet diskuterat institutionens och doktorandernas förväntningar på varandra. Dessa diskussioner fortsätter vt 2017 och syftar till att tydliggöra för nyantagna doktorander vilka förväntningar som är rimliga att ha från bägge parter. Återrapportering av dessa diskussioner till doktorander sker via doktorandrepresentanterna i handledarkollegiet. Diskussionerna är föranledda av de årliga enskilda utvecklingssamtal som studierektor för forskarutbildningen och prefekt har med samtliga doktorander, samt de avslutande samtal studierektor har med nyligen disputerade. Vid dessa har önskemål framförts om ett tydliggörande av de förväntningar som finns på doktorander, samt vilka förväntningar en doktorand kan ha på institutionen. Värt att notera är att såväl utvecklingssamtal som avslutningssamtal ger vid handen att doktorander i allt väsentligt är nöjda eller mycket nöjda med handledarnas kompetens. En uppföljning av enskilda handledares kompetensutvecklingsbehov är en fråga som tas upp i de årliga utvecklingssamtalen med prefekten.

FS lyfter även i sin verksamhet fram handledningsperspektivet. Vid höstinternat 2013 anordnades t ex en temaförmiddag där professor Gunnar Handal vid Pedagogisk forskningsinstitut (Oslo), föreläste och ledde workshops på temat: *Relasjonen mellom veileder og PhD-student.*

FS självvärdering från 2016 visar att biträdande handledare kan integreras tydligare i samarbetet. FS avser därför att genomföra särskilda handledarträffar där den handledarkompetens som finns inom nätverket utnyttjas för kvalitetsutvecklande arbete inom samarbetet. En sådan träff är planerad till ht 2017 då en ny generation doktorander påbörjat sin forskarutbildning och deras handledare är utsedda. Från och med 2017 bjuds inte bara huvudhandledare utan även biträdande handledare in till PM-internaten.

Vi menar att vårt uppföljningssystem säkerställer handledarnas och lärarnas kompetens och möjliggör att vid behov vidta kvalitetshöjande åtgärder.

Aspektområde: Område, miljö och resurser

Aspekt: Forskarutbildningsmiljö

Bedömningsgrunder:

A. Forskningen/den konstnärliga forskningen vid lärosätet har en sådan kvalitet och omfattning att utbildning på forskarnivå kan bedrivas på en hög vetenskaplig/konstnärlig nivå och med goda utbildningsmässiga förutsättningar i övrigt. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället både nationellt och internationellt.

Forskning vid Historiska institutionen bedrivs av professorer, lektorer, postdoktorala forskare och doktorander. Professorer har 40% och lektorer med docentkompetens 25% fakultetsfinansierad forskningstid i tjänst. Institutionens forskning bedrivs även inom ramen för externt finansierade projekt. Under 2016 pågick 31 sådana (varav 1 EU-projekt) och 3 nya erhöles. Antalet professorer och externfinansierade projekt vittnar om god kvalitet i forskningen. När HT-fakulteterna 2014 med hjälp av externa sakkunniga genomförde en utvärdering av kvaliteten på forskning, HTRQ14, erhöles historieämnet högsta betyg "Excellent (5)".

- http://www.ht.lu.se/fileadmin/user_upload/ht/Skriftserierna/HTRQ14_webb.pdf

Forskarutbildningen bedrivs i hög grad inom ramen för *Nationella forskarskolan i historiska studier*. FS verkar för en bättre forskarutbildning för doktorander med historiska perspektiv i Sverige. Detta ska uppnås via ett samarbete över institutions- och ämnesgränser och verksamheten består av två delar: 1. Ett forskarutbildningssamarbete med Lunds universitet som värd och Göteborgs universitet, Linnéuniversitetet, Malmö högskola och Södertörns högskola som samarbetsparter; samt 2. Ett nationellt och internationellt nätverk med utgångspunkt i doktoranders behov och intressen. FS har finansierat doktorandanställningar och samordnar forskarutbildningar i historia och ämnen med historiska perspektiv på lärosätena inom samarbetet. Detta sker via att internat organiseras, gemensamma temadagar och kurser arrangeras, internationella forskarutbildningsutbyten genomförs, samt kontakter mellan handledare, lärare och doktorander underlättas.

FS samarbetar med University of York och Universität Bielefeld. Tillsammans anordnas doktorandkonferenser och våra doktorander kan vistas i York eller Bielefeld under en tid och deras doktorander kan komma hit. Doktorandernas nätverksbyggande uppmuntras via finansiering av workshops arrangerade av doktorander, temadagar med tutorials samt nationell och internationell mobilitet i form av vistelser vid andra lärosäten än doktorandens eget. Doktorander med anställning med medel från FS ska delta aktivt i FS verksamhet. Fakultetsfinansierade doktorander med historiska perspektiv kan delta i FS på samma villkor som andra. På så sätt ges möjlighet till många fler doktorander än som finansieras direkt av FS att delta i verksamheten. Ht 2016 ar 34 doktorander anställda av FS och närmare 80 ingår i det större nätverket som inkluderar fakultetsanstallda doktorander. För en inblick i FS internatverksamhet, se program för 2016 års internat:

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Program_PM-internat_Arild_2016_.pdf

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Program_Baekaskog_September_14_-_16_2016.pdf

Förutom FS aktiviteter bedrivs vid Historiska institutionen seminarier och kurser. Högre seminariet, som möts 1 – 2 gånger per vecka, är det seminarium där doktorander ventilerar avhandlingstext. Doktorander förväntas följa Högre seminariet där också gäster presenterar sin forskning och ansökningar om forskningsmedel diskuteras, samt där tematiska diskussioner förs. 2016 var ungefär en tredjedel av seminarierna doktoranders textventileringar, en tredjedel var gästseminarier och en tredjedel var tematiska eller andra seminarier. Exempel från 2015/2016 på tematiska seminarier är ett flertal seminarier om metodfrågor; statistik och historia; historikern i samhällsdebatt; att bli översatt. Utöver Högre seminariet finns specialseminarier som träffas 2–4 gånger per termin. Specialseminarierna fyller en delvis annan funktion än Högre seminariet men har också sinsemellan olika karaktär. Centralt för dem är att inbjuda gäster ger viktiga bidrag till den vetenskapliga diskussionen. Doktorander har inga krav att följa dessa men många gör det i praktiken. Specialseminarierna är: *Historia och religion*, *Foucaultseminariet*, *Globalhistoriska seminariet*, *Historiografiska seminariet*, *Radikala seminariet* och *Förmoderna seminariet*. Några av seminarierna drivs helt eller delvis av doktorander och blir därför en viktig träning i planering och genomförande av seminarieserier.

Förutom seniora forskare som gästar seminarierna står också institutionen värd för gästdoktorander som bidrar till miljön. Under 2016 har doktorander från Danmark (3), Finland (1), Storbritannien (3) och Tyskland (3) vistats från två veckor till flera månader i miljön genom skrivbordsbyte arrangerat av FS.

Något som borgar för en hög vetenskaplig kvalitet på forskarutbildningen är att söktrycket varit mycket högt med sökande från hela Sverige och andra länder. Vid senaste antagningsomgången (2015) sökte 50 till 3 platser. De tre senast utlysta lektoraten har tillsatts med professorskompetenta sökande.

Vad gäller forskarutbildningsmiljöns samverkan med omgivande samhället nationellt kan såväl seniora forskares som doktoranders deltagande i de så kallade HT-dagarna med föreläsningar riktade till allmänheten nämnas. Doktorander kan också delta i projektet *Doktorander i lärande* där möjlighet ges att presentera sitt avhandlingsämne för skolelever. Institutionens frågelåda på hemsidan dit allmänheten kan vända sig med historiska frågor involverar alla vid institutionen. Många vid institutionen interagerar med det omgivande samhället i form av föreläsningar och populärhistoriskt skrivande. En grupp doktorander har framgångsrikt drivit en pod riktad till en bred publik. Högre seminariet har också haft som tema "Historikern i samhällsdebatt" vid ett tillfälle under 2015 för att uppmärksamma vikten av att nå ut. Det finns ett nära samarbete med tidskriften *Scandia* vars infrastruktur delvis bekostas av institutionen. Samverkan med samhället internationellt – om med detta inte avses forskningssamverkan – sker också på enskildas initiativ. Anställda vid institutionen har under 2016 deltagit i verksamhet riktad till allmänheten i Storbritannien, Polen och Finland. Via forskningsprojekt finns också organiserad samverkan med museer i Sverige, Polen och Storbritannien och en doktorand har under 2016 haft deltidsanställning inom ett sådant.

Vi menar att forskningen har en sådan kvalitet och omfattning att utbildning på forskarnivå kan bedrivas på en hög vetenskaplig nivå och att den ger goda utbildningsmässiga förutsättningar. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället både nationellt och

internationellt men den internationella samverkan sker främst på enskildas initiativ. Värt att tillägga är att den stora erfarenhet och kompetens som finns inom forskning och samverkan med samhället inte bara kommer doktorander till del i de former som beskrivs ovan. Inom akademien sker erfarenhetsutbyte och vetenskapliga samtal också informellt vid kaffe- och lunchbord, och vid spontana möten i korridorer.

Det finns skäl att lyfta fram två orostecken: antalet doktorander i Lund kommer att minska kraftigt de närmaste åren eftersom många väntas disputera medan få nya antas. HT-fakulteterna utlyser inte några fakultetsfinansierade anställningar 2017 och FS antar inga doktorander i Lund 2018 och 2019. Hur en minskande kritisk massa kan påverka utbildningens kvalitet måste följas noga. En annan oro rör FS: samtidigt som den erbjuder en verksamhet som ett enskilt lärosäte inte klarar att erbjuda innebär samverkan att vår egen makt över forskarutbildningens innehåll delvis förläggs utanför institutionen.

B. Forskarutbildningsmiljön följs systematiskt upp för att säkerställa hög kvalitet. Resultatet av uppföljningen omsätts vid behov i kvalitetsutvecklande åtgärder och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Uppföljning sker via diskussioner i institutionsstyrelsen, handledarkollegiet, enskilda utvecklingssamtal med handledare och doktorander, avslutande samtal med nydisputerade samt via FS kontinuerliga utvärdering av sin verksamhet. Samtliga kurser utvärderas. Institutionsstyrelsen har under ht 2016 diskuterat arbetsmiljöfrågor generellt med utgångspunkt i en årlig undersökning av den psykosociala miljön. En fördjupad undersökning görs under 2017. Vid handledarkollegiet kan frågor tas upp som aktualiserats via utvecklingssamtal eller avslutningssamtal. De diskussioner med eventuella förslag till åtgärder som då förs återkopplas till doktorander via deras representanter i handledarkollegiet. Under ht 2016 har kollegiet vid två tillfällen diskuterat vilka förväntningar vi har på doktorander (vad gäller handledning, internationalisering, seminariedeltagande) och vilka förväntningar de kan ha på institutionen. Dessa diskussioner fortsätter under vt 2017 och syftar till tydliggöranden på dessa punkter inför nyantagning ht 2017. FS utvärderingar delges deltagarna i respektive aktivitet och diskuteras i FS samarbetsråd där handledare och doktorander från FS alla samarbetande lärosäten är representerade. Utvärderingarna leder till identifierandet av utvecklingsområden som sedan följs upp av ledningsgruppen i planering och genomförande av den fortsatta verksamheten inom samarbetet.

För detaljer, se utvärderingar av internat och kurser:

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Rapport_PM-internat_2016_utan_fritextkommentarer.pdf

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/UtvA_rderingsrapport_BA_ckaskog_-_utan_fritextkomment.pdf

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/UtvA_rderingsrapport_utan_fritextkommentarer.pdf

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Synpunkter_paa_metodkurs_paa_forskarutbildningsnivaa.pdf

För ansvarigas reflexioner kring utvärderingarna, se:

- Kommentar till utvärderingen av PM-internatet i Arild 27-29/1 2016
- Kommentar till utvärderingen av det internationella internatet på Bäckaskog 14-16/9 2016
- Kommentar till utvärderingen av teorikursen vt 2016

<http://www.hist.lu.se/institutionen/uka/>

Under 2016 har en självvärdering av FS hela verksamhet genomförts genom samtal med doktorander och handledare samt en enkätundersökning som riktades till alla doktorander, handledare och alumner. Självvärderingen redovisades i samband med FS PM-internat i januari 2017. Utifrån diskussioner om självvärderingen kan FS samarbetsråd komma att identifiera utvecklingsområden som sedan följs upp av ledningsgruppen i planering och genomförande av verksamheten.

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Sammanstaellning_FS_sjaelvvaerdering.pdf

FS nyhetsbrev skickas ut 5 gånger per år till alla inom FS och finns på FS hemsida. Nyhetsbrevet rapporterar vad som sker inom forskarutbildningsmiljön och på detta sätt kan också utomstående och inte minst alumner följa utbildningens utveckling.

- <http://www.hist.lu.se/FS/om-FS/FS-nyhetsbrev/>

Den miljö inom vilken forskarutbildningen i historia vid Lunds universitet bedrivs utvärderades 2014 av externa sakkunniga, HTRQ14, och historieämnet fick högsta betyg "Excellent (5)". Av betydelse för forskarutbildningsmiljön är att institutionens masterutbildning fick omdömet "Mycket hög kvalitet" i Höskoleverkets senaste utvärdering (2014).

- <http://www2.uk-ambetet.se/download/kvalitet/historia-2013.pdf>

Slutligen kan nämnas att förutom den redan nämnda självvärderingen av FS som genomfördes 2016 har HT-fakulteterna fattat beslut att under 2017 göra en extern utvärdering av FS med särskild hänsyn tagen till 1) effektivitet i forskarutbildningen, 2) kvalitet i forskarutbildningen, och 3) administrativa resurser i förhållande till 1 och 2. En sådan utvärdering har varit planerad sedan FS omorganiserades 2011.

Vi menar att den forskarutbildningsmiljö i vilken doktorander vid Lunds universitets historiska institution deltar blir systematiskt väl genomlyst.

Aspektområde: Utformning, genomförande, resultat

Aspekt: Måluppfyllelse – kunskap och förståelse

Bedömningsgrunder:

A. Utbildningen säkerställer genom utformning, genomförande och examination att doktoranderna, när examen utfärdas, visar bred kunskap och förståelse både inom forskarutbildningsämnet och för vetenskaplig metodik/konstnärliga forskningsmetoder inom forskarutbildningsämnet.

Forskarutbildningen omfattar 180 hp doktorsavhandling och 60 hp kurser. En gemensam introduktionskurs om 7,5 hp är obligatorisk för alla ämnen vid HT-fakulteterna (jfr nedan). Vidare är *Metodkurs* (7,5 hp) och *Teorikurs* (7,5hp) obligatoriska och för dem som vill följa FS (vilket i praktiken är nästan samtliga aktiva doktorander) även *Historiska problem* (7,5 hp). Utbildningen omfattar kurser, seminarier och handledning. Centralt i forskarutbildningen är att doktorander följer Högre seminariet och där läser och kommenterar texter som inte bara handlar om det mer specifika fält de själva arbetar inom. Där ventileras avhandlingskapitel men också seniora forskares och gästers texter. Varje doktorand ska lägga fram ett PM vid seminariet, ett PM vid FS samt en i det närmaste färdig avhandlingstext vid ett slutseminarium, och däremellan avhandlingskapitel. Slutseminariet är obligatoriskt och vanligen är opponenter extern. Utöver opponenter finns också en extraläsare (utöver handledarna) vid institutionen. Vid samtliga dessa tillfällen finns möjlighet att lyfta fram betydelsen av bred kunskap och förståelse inom ämnet – till exempel relation till befintlig forskning – samt frågor som rör metod och teori. Extern opponenter på slutseminariet, samt extra intern granskare, säkerställer en granskning av såväl bred kunskap, förståelse och god vetenskaplig metodik.

Tematiska frågor tas upp vid Högre seminariet, som t ex en serie om 4 metodinriktade seminarier som genomförts 2015 och 2016 . Dessa bidrar tillsammans med de obligatoriska metod- och teorikurserna till att öka doktorandernas kunskap och förståelse för vetenskaplig metodik i historieämnet. Vid FS två årliga internat diskuteras doktoranders texter av både doktorander och seniora forskare från hela samarbetet – och minst en gång under utbildningstiden även av internationella gäster. Detta avser att stödja doktoranderna i att uppnå bred kunskap och förståelse, samt ge träning i historievetenskaplig metodik. Internaten utgörs av ett PM-internat i januari där nyantagna doktorander presenterar sina avhandlingsprojekt och mer erfarna doktorander fungerar som kommentatorer, samt ett internat för alla doktorander i samarbetet i september. De återkommande internaten gör att doktoranderna genom hela sin forskarutbildning presenterar och kommenterar texter inom den forskarutbildningsmiljö som samarbetet utgör.

Upplägget med kontinuerlig textventilation med läsare från både institution och hela forskarskolesamarbetet borgar för att progressionen följs väl. Vi menar också att utbildningen säkerställer att doktoranderna, när examen utfärdas, visar bred kunskap och förståelse både inom historieämnet och för historievetenskaplig metodik.

B. Systematisk uppföljning görs av utbildningens utformning och genomförande i syfte att säkerställa måluppfyllelsen. Resultaten av uppföljning omsätts i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Att doktorander uppnår bred kunskap och förståelse i såväl historia som historievetenskap säkerställs via granskningar av texter på Högre seminariet och på FS-internat, nationella och internationella gästers granskningar, de obligatoriska slutseminarierna samt naturligtvis disputationerna och den färdiga avhandlingen. Utbildningen följs upp via diskussioner i handledarkollegiet, via utvecklingssamtal med handledare och doktorander samt via avslutande samtal med nydisputerade. Återkoppling till doktorandgruppen av åtgärder beslutade i handledarkollegiet sker via doktorandernas representanter. FS utvärderar all verksamhet och utvärderingarna delges deltagarna i respektive aktivitet samt redovisas och diskuteras i FS samarbetsråd där doktorander och handledare från FS alla samarbetande lärosäten är representerade. Vid behov vidtar ledningsgruppen åtgärder för att förbättra verksamheten inom samarbetet.

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Rapport_PM-internat_2016_utan_fritextkommentarer.pdf

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/UtvA_rderingsrapport_BA_ckaskog_-_utan_fritextkomment.pdf

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/UtvA_rderingsrapport_utan_fritextkommentarer.pdf

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Synpunkter_paa_metodkurs_paa_forskarutbildningsnivaa.pdf

För ansvarigas reflexioner kring utvärderingarna, se:

- Kommentar till utvärderingen av PM-internatet i Arild 27-29/1 2016
- Kommentar till utvärderingen av det internationella internatet på Bäckaskog 14-16/9 2016
- Kommentar till utvärderingen av teorikursen vt 2016

<http://www.hist.lu.se/institutionen/uka/>

2016 har en självvärdering av FS hela verksamhet gjorts med samtal med doktorander och handledare samt en enkätundersökning som riktades till alla doktorander, handledare och alumner. Självvärderingen redovisades i samband med FS PM-internat i januari 2017.

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Sammanstaellning_FS_sjaelvvaerdering.pdf

Disputationsakten och doktorsavhandlingen utgör också viktiga värdeomätare för i vilken mån doktoranden uppnått målen. Det är viktigt att opponent och betygsnämnd är väl valda för att kunna bedöma detta. Institutionen lämnar förslag om att utse opponent, betygsnämnd och ordförande vid disputationen och förslaget ska åtföljas av en motivering, som avser säkerställa att de föreslagna har den kompetens som behövs för respektive uppdrag. Prodekanen för forskarutbildning fattar beslut.

Vi bedömer att det system för att säkerställa kvalitet i utbildningen vad avser visad bred kunskap och förståelse inom historia och historievetenskaplig metodik fungerar väl.

Aspektområde: Utformning, genomförande, resultat

Aspekt: Måluppfyllelse – färdighet och förmåga

Bedömningsgrunder:

- A. Utbildningen säkerställer genom utformning, genomförande och examination att doktoranderna, när examen utfärdas, visar förmåga att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade (konstnärliga) uppgifter inom givna tidsramar samt såväl i nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet kan presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt. Doktoranderna ska också visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Relationen handledare och doktorand spelar en central roll för planeringen av doktorandens forskarutbildning. Vid samtal under första terminen förväntas handledare och doktorand gemensamt göra en långsiktig planering baserat på ett diskussionsunderlag framtaget av Handledarkollegiet.

(http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/hist/FS/texter/Diskussionsunderlag_fo_r_fo_rsta_samtalet.pdf) Den planering som görs och de tidsramar som sätts upp ska följas upp i den individuella studieplanen (ISP) samt diskuteras vid de årliga utvecklingsamtalen med prefekt eller studierektor för forskarutbildningen. På detta sätt tränas doktoranden i planering samt i att sätta upp rimliga tidsramar. Planeringen är också ett sätt att stödja progression. I det fall planeringen eller tidsramarna inte följs tas detta upp i handledarsamtal men också i förekommande fall vid särskilda samtal mellan studierektor för forskarutbildningen och berörd doktorand. På detta sätt säkerställs att doktoranden upparbetar en förmåga att planera och hålla tidsramar. FS för statistik över slutförd forskarutbildning inom planerad tid. Mediantid för de doktorander med anställning av FS som disputerat från 2005 (då de första doktoranderna disputerade) fram till 2016 är 5.25 år. Att det inte är kortare beror i första hand på förlängningar på grund av föräldraledigheter.

Presentation av forskning och forskningsresultat sker på flera sätt: t ex på Högre seminariet där planering av forskning, adekvata metoder och forskningsresultat diskuteras. Vid det högre seminariet har historikerns roll i samhällsdebatt diskuterats, liksom hur man når en internationell publik genom att skriva i internationella fora. Ett seminarium i samma genre handlade om erfarenheter av att få texter översatta. Sådana seminarietemata syftar till att stödja doktorandens utveckling mot att kunna delta i nationell och internationell debatt – och därmed samhällsutveckling – med hänsyn tagen till olika mottagare.

Mot det nationella och internationella vetenskapssamhället bedrivs olika verksamheter som via sin utformning, genomförande och examination säkerställer doktorandernas färdigheter och förmågor. HT-fakulteterna höll ht 2016 en workshop om skrivprocess och internationell publicering (arrangerat av doktorandrepresentanter) vid vilken en av våra doktorander deltog. FS arrangerar internat med textseminarier två gånger per år:

- PM-internat (januari) för de senast antagna doktoranderna där de presenterar sina avhandlingsprojekt och där tidigare antagna doktorander är opponenter. På så sätt tränas doktoranderna i kollegial granskningsprocess och stödjer varandras lärande. Här kan frågor kring genomförande, adekvata metoder och planering aktualiseras.

- Vid septemberinternatet presenterar alla utom de senast antagna doktoranderna texter. Vartannat år har detta höstinternat en internationell inriktning med texter skrivna på engelska som ska kunna publiceras internationellt.
- Årligen anordnas ett internationellt internat med University of York och Universität Bielefeld där doktorander muntligen presenterar sina avhandlingsprojekt tillsammans med doktorander och forskare från dessa universitet. 2016 hölls internatet i Bielefeld och 2017 hålls det i Lund. På så sätt tränas doktoranderna i kollegial granskning och stödjer varandras lärande på en hög internationell nivå.

För detaljer, se program för 2016 års internat:

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Program_PM-internat_Arild_2016_.pdf

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Program_Baekaskog_September_14_-_16_2016.pdf

Doktorander uppmuntras att delta i internationella konferenser och medel finns till förfogande för detta ändamål inom både institutionen och FS. Genom deltagande vid Högre seminariet, specialseminarier, forskarskoleinternaten och internationella samarbeten säkerställs att doktoranderna visar förmåga att muntligt och skriftligt samt med auktoritet på både svenska och engelska kan presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med andra doktorander och framträdande forskare inom ämnet. De visar även förmåga att planera och med adekvata metoder bedriva forskning inom ämnet.

FS ger gemensamma kurser, valbara kurser och utvidgade läskurser. De för FS gemensamma kurserna utgörs av *Historiska problem* 7,5 hp samt *Teorikurs*, 7,5 hp. Utbudet av valbara kurser varierar. I FS kurser kommer lärarna från minst två olika lärosäten inom samarbetet för att på så sätt tillvarata ämneskompetensen i hela forskningsmiljön. De gemensamma och de valbara kurserna är utformade som internatkurser. Utvidgade läskurser ar en satsning på att ge de traditionella laskurserna fler deltagare. En grupp doktorander kan gå samman med en lare och läsa efter en gemensam litteraturlista och avsluta kursen med ett endags examinerande seminarium. Genom deltagande i undervisningen och examinationen säkerställs att doktoranderna har förmåga att muntligt och skriftligt diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med framträdande forskare inom ämnet. Kurserna kräver också visad förmåga att planera kvalificerade uppgifter inom ämnet.

Mötet med kvalificerade utländska forskare är viktigt för att stödja doktorandernas färdighet och förmåga – inte minst som träning i att muntligt och skriftligt presentera och diskutera forskning på andra språk än svenska. åren 2015/2016 har t ex forskare som professor Joan W. Scott (Princeton), professor Alexandra Walsham (Cambridge), distinguished professor Merry Wiesner Hanks (Wisconsin), professor Jacqueline van Gent gastat institutionen och då som del av besöket diskuterat både sina egna och doktorandernas texter i form av tutorials eller workshops. Med tutorials avses att doktorander utifrån avhandlingstexter har möjlighet till enskild handledningstid med gästforskarna. Under 2016 höll FS två temadagar med föreläsningar och tutorials: *Anniversaries, Time and Community: Towards an Anatomy of Commemoration*, (Geoff Cubitt, University of York), samt, *Cultural History - Trends and*

Perspectives, (Silvia Serena Tschopp, Institut für Europäische Kulturgeschichte, Universität Augsburg). Temadagarna med tutorials säkerställer att doktoranderna visar förmåga att såväl i nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet kan presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med internationellt framträdande forskare inom ämnet.

FS erbjuder doktorander finansiellt stöd för att anordna workshops med doktorander från andra universitet i Sverige och från samarbetet med University of York och Universität Bielefeld. Syftet är att belysa centrala aspekter i avhandlingsarbetet och skapa nätverk. Under 2015 anordnade doktorander i Lund två sådana workshops:

- med Alexandra Walsham, professor i historia vid Cambridge University, på temat *Religion, Politics and Popular Piety in Early Modern Europe*. 8 doktorander från flera olika lärosäten deltog.
- med Lena Halldenius, professor i mänskliga rättigheter vid Lunds universitet, på temat *Artikelskrivande i internationella tidskrifter* vid vilken 6 doktorander från flera olika lärosäten deltog.

Under 2017 planeras två workshops och för en är en av våra doktorander medarrangör tillsammans med en doktorand vid Linnéuniversitetet. Sådana workshops säkerställer doktorandernas förmåga till samarbete och planering, liksom att kunna genomföra planerad verksamhet inom givna tidsramar. Doktoranderna bidrar också till andras lärande samtidigt som de får träning i att med adekvata metoder bedriva forskning.

Skrivbordsbyten är ett led i FS satsning för att skapa nationella och internationella nätverk för doktorander med historiska perspektiv. Doktoranden får möjlighet att vistas två veckor på en historisk institution vid ett annat lärosäte. Utbytet berikar också vår egen miljö när det kommer doktorander till Lund. Utbytet riktas till doktorander i hela Sverige samt till de institutioner utomlands som FS har samarbetsavtal med. 2016 ingår University of York, Universität Bielefeld, Köpenhamns universitet, Universitetet i Oslo, Åbo akademi och Háskóli Íslands i det internationella utbytet. I det nationella ingår, förutom FS samarbetsparter, universiteten i Uppsala, Stockholm, Linköping, Örebro och Umeå. Under vistelsen ska doktoranden presentera sitt forskningsprojekt – t ex på ett seminarium eller i en doktorandgrupp. Skrivbordsbytena säkerställer att doktoranderna ges möjlighet att visa förmåga att i nationella och internationella sammanhang, muntligt och skriftligt, samt med auktoritet, kunna presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med forskare inom ämnet. Under 2016 deltog en av institutionens doktorander i skrivbordsutbyte med Universität Bielefeld och Köpenhamns universitet medan vi tog emot doktorander från York, Bielefeld och Köpenhamn.

Fler möjligheter att verka i internationella sammanhang ges via FS mobilitetsstipendier (2 – 4 årligen). Stipendierna kan sökas av alla doktorander som ingår i samarbetet och innebär medel för minst en månads vistelse vid ett utländskt lärosäte. Här ges en möjlighet för doktorander att vistas en längre tid i en utländsk forskningsmiljö som direkt kan främja avhandlingsarbetet. Stipendierna säkerställer att doktoranderna visar förmåga att i såväl

nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet kan presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med forskare inom ämnet. Under 2016 åkte tre doktorander från Lund på mobilitetsstipendier: en till Western Michigan University, en till University of Notre Dame, Indiana och en till University of California, Berkeley. Året före, 2015, var en av våra doktorander två månader vid Centre for History of Medicine, Warwick University.

En viktig förutsättning för doktoranders möjlighet att delta i internationell forskningsdebatt är möjlighet till språkgranskning. FS bekostar språkgranskning av texter som doktorander skriver i avsikt att publicera dem internationellt.

Som förberedelse för att kunna sprida forskningsresultat och för att kunna undervisa kan en doktorand räkna in 7,5 hp högskolepedagogik inom utbildningen. Under 2016 lades 737 klocktimmar ut på doktorander inom grundutbildningen i historia. Dessa timmar fördelades på 7 personer. Doktoranderna är också efterfrågade för att undervisa utanför historieämnet. 2016 anlätades doktorander för undervisning inom genusvetenskap, modevetenskap, freds- och konfliktvetenskap, kulturgeografi och mänskliga rättigheter.

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Doktoranders_institutionstjaenstgoering_UKAE.pdf

Doktorander ges möjlighet till träning i populärvetenskaplig framställning och stödande av andras lärande. Ht 2015 erbjöd HT-fakulteterna workshopen *Populärvetenskaplig kommunikation av egen forskning på svenska* och konkret övning erbjuds via de årliga HT-dagarna, som vänder sig till allmänheten, och genom möten med skolelever. Vid HT-dagarna 2016 deltog två av våra doktorander med populärvetenskapliga föreläsningar. Via projektet *Doktorander i lärande* ges doktorander möjlighet att presentera sitt avhandlingsämne för skolelever. Under 2016 deltog två av våra doktorander i denna verksamhet. Forskarturnén är ett annat sätt för forskare att nå ut till allmänheten och 2016 deltog två doktorander i denna: <http://www.lu.se/forskning/mot-vara-forskare/forskarturnen-2016> HT-dagarna, *Doktorander i lärande* och Forskarturnén ger doktorander möjlighet att delta i en dialog med samhället utanför akademien.

Vi bedömer att utbildningen genom sin utformning, genomförande och examination säkerställer att doktoranderna, när examen utfärdas, visar förmåga att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar samt såväl i nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet kan presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt. Doktoranderna visar också förutsättningar för att såväl inom forskning som utbildning kunna stödja andras lärande. Genom sin forskning och via spridande av denna, och genom att tillägna sig ett kritiskt analytiskt förhållningssätt, menar vi att doktorander bidrar till samhällets utveckling men det är samtidigt ett utvecklingsområde hur utbildningen ska bli bättre på att förbereda doktorander för det senare.

B. Systematisk uppföljning görs av utbildningen för att säkerställa att utbildningens utformning och genomförande är av hög kvalitet och att doktoranderna uppnår målen. Resultaten av uppföljning omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Att utbildningens utformning och genomförande håller hög kvalitet vad avser färdighet och förmåga följs upp via textventileringar på Högre seminariet och FS-internaten, nationella och internationella gästers granskningar av texter, doktoranders egna framträdanden som kommentatorer vid seminarier och forskarskoleinternat, de obligatoriska slutseminarierna samt naturligtvis disputationerna och den färdiga avhandlingen. Vidare sker uppföljning via utvecklingssamtal med handledare och doktorander, via avslutande samtal med nydisputerade samt via utvärderingar av kurser. Om kvalitetsbrister upptäcks tas detta upp i handledarkollegiet för diskussion om åtgärder. En återkoppling av sådana eventuella åtgärder sker till doktoranderna via deras representanter i handledarkollegiet.

Formerna för Högre seminariet, och dess roll vid institutionen, har diskuterats i seminariet, i handledarkollegiet och i doktorandrådet. En grupp tillsattes 2015 för att med utgångspunkt i synpunkter som inkommit från såväl doktorander som seniora forskare ge förslag på hur seminariet skulle kunna stärkas ytterligare. Bakgrunden var att med ett sjunkande antal doktorander minskar antalet deltagare vid seminariet och det kan krävas åtgärder för att trots en mindre doktorandgrupp upprätthålla samma kvalitet. Gruppen bestod av doktorander och seniora forskare och deras förslag har diskuterats i handledarkollegiet. Återkoppling till relevanta intressenter sker genom handledarkollegiet och till doktorander via deras representanter där.

FS utvärderar all verksamhet och utvärderingarna delges deltagarna i respektive aktivitet samt redovisas och diskuteras i FS samarbetsråd där doktorander och handledare från FS samarbetande lärosäten är representerade. Vid behov vidtar ledningsgruppen förbättringsåtgärder.

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Rapport_PM-internat_2016_utan_fritextkommentarer.pdf

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/UtvA_rderingsrapport_BA_ckaskog_-_utan_fritextkomment.pdf

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/UtvA_rderingsrapport_utan_fritextkommentarer.pdf

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Synpunkter_paa_metodkurs_paa_forskarutbildningsnivaa.pdf

För ansvarigas reflexioner kring utvärderingarna, se:

- Kommentar till utvärderingen av PM-internatet i Arild 27-29/1 2016
- Kommentar till utvärderingen av det internationella internatet på Bäckaskog 14-16/9 2016

- Kommentar till utvärderingen av teorikursen vt 2016

<http://www.hist.lu.se/institutionen/uka/>

2016 har en självvärdering av FS verksamhet genomförts som inkluderade samtal med doktorander och handledare samt en enkätundersökning riktad till alla doktorander, handledare och alumner. Självvärderingen redovisades i samband med FS PM-internat i januari 2017.

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Sammanstaellning_FS_sjaelvvaerdering.pdf

FS nyhetsbrev sprider kunskap om den verksamhet som stödjer att doktoranderna uppnår målen färdighet och förmåga. I nyhetsbrev 5 2015 och nyhetsbrev 1 2016 beskriver två av våra doktorander erfarenheter av att planera och genomföra en workshop och i nyhetsbrev 4 2016 beskriver en doktorand erfarenheterna av att vistas vid ett brittiskt lärosäte inom ramen för ett mobilitetsstipendium. I de tre fallen beskrivs tankarna bakom och erfarenheter av genomförande och blir ett slags utvärdering och samtidigt en uppmuntran till andra doktorander att genomföra workshops eller åka utomlands. I nyhetsbrev 2 2016 beskriver en dansk doktorand som gästade Lund via skrivbordsutbyte sina erfarenheter. Även här fungerar texten som en uppföljning och utvärdering av hennes erfarenheter, något som kan läsas och delas av många. Nyhetsbrev finns att läsa på: <http://www.hist.lu.se/FS/om-FS/FS-nyhetsbrev/>

Vi menar att vi följer upp kvaliteten i utbildningen på ett systematiskt sätt och, i de fall där det krävs, vidtar kvalitetshöjande åtgärder som återkopplas till relevanta intressenter.

Aspektområde: Utformning, genomförande, resultat

Aspekt: Måluppfyllelse – värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömningsgrunder:

A. Utbildningen säkerställer genom utformning, genomförande och examination att doktoranderna, när examen utfärdas ska visa intellektuell självständighet, (konstnärlig integritet), och vetenskaplig redlighet/forskningsmässig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar. Doktoranden ska också ha nått fördjupad insikt om vetenskapens/konstens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används

Intellektuell självständighet

Handledningen, seminarieverksamheten vid institutionen samt stödet till utbyte med andra lärosäten i och utanför Sverige syftar till att utveckla doktorandens intellektuella självständighet. På så sätt stöds också progression. Detsamma gäller handledningen som vanligen inleds med mer handfasta råd och täta möten för att övergå mot att doktoranden arbetar alltmer självständigt och handledaren blir bollplank för idéer. Vid seminarierna eller forskarskoleinternat sker samma utveckling: en text av en doktorand i början av sin utbildning får mera detaljerade synpunkter och frågor kring genomförande och planering, medan en som kommit längre förväntas ta större självständigt ansvar. Det ekonomiska stödet till utbyten som ges av institution och forskarskola syftar till att låta doktoranden se andra miljöer, träffa andra forskare och på så sätt skapa sig en självständig position i forskarsamhället. Detsamma är syftet med att bjuda in såväl svenska som internationella gäster till institutionens seminarier. Genom många möjligheter att skapa egna och agera inom nationella och internationella nätverk bidrar också FS till att doktoranderna utvecklar intellektuell självständighet.

FS bekostar språkgranskning av alla deltagande doktoranders texter i samband med de internationella internaten. Genom att de inför internaten författar texter inom givna tidsramar utifrån sina respektive avhandlingsämnen, genom den kollegiala granskningsprocess dessa texter genomgår på internaten, samt via möjligheten att utveckla dessa texter till artiklar publicerade i internationella tidskrifter, säkerställs att doktoranderna under hela utbildningen utvecklar och visar förmåga till intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet.

Vetenskaplig redlighet

Den obligatoriska fakultetsgemensamma forskarutbildningskurs som inleder alla historiedoktoranders forskarstudier i Lund syftar bland annat till att doktoranderna ska kunna diskutera och problematisera frågor som berör vetenskapens samhälleliga betydelse och forskarnas etiska ansvar. Detta knyter direkt an till bedömningsgrunden. Vidare ska doktoranden kunna reflektera över betydelsen av mångfaldsfaktorer till exempel genus och etnicitet inom humanistisk forskning. Doktoranden ska också kunna identifiera och på ett ingående sätt diskutera sådana vetenskapsteoretiska problemställningar som är aktuella i det egna avhandlingsprojektet. Se kursplan:

- http://www.ht.lu.se/fileadmin/user_upload/ht/dokument/Utbildning/doktorand/KP_Introduktionskursen.pdf

FS internatverksamhet bidrar också till att säkerställa vetenskaplig redlighet. Internaten arrangeras två gånger per år. I första hand diskuteras där doktorandernas egna texter. I

januari hålls årligen PM-internat för de senast antagna doktoranderna där de förväntas presentera sina respektive avhandlingsprojekt och där tidigare antagna doktorander är opponenter. I september hålls årligen ett internat där alla utom de nyantagna doktoranderna presenterar texter utifrån sina avhandlingsprojekt. Vartannat år har detta höstinternat en internationell inriktning, texterna förväntas vara skrivna på engelska och är ett led i FS ambition att uppmuntra till internationell publicering. Vid de internationella internaten deltar särskilt inbjudna internationella kommentatorer. Den genomlysning som på detta sätt sker av enskilda doktoranders arbete bidrar både till insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, och till ett säkerställande av vetenskaplig redlighet.

För detaljer se program för 2016 års internat:

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Program_PM-internat_Arild_2016_.pdf

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Program_Baekaskog_September_14_-_16_2016.pdf

Vetenskapens möjligheter och begränsningar

Den obligatoriska metodkursen om 7,5hp, som senast gavs ht 2016, diskuterade vetenskapliga möjligheter och begränsningar utifrån konkreta exempel på olika metoder. Detsamma gäller i hög grad den genomlysning av doktoranders arbete som äger rum vid institutionens seminarier, vid tutorials och workshops, samt vid forskarskoleinternat.

Människors ansvar för hur historisk kunskap används diskuteras återkommande i miljön där forskning om historiekultur och historiemedvetande är stark och behandlas på Högre seminariet eller andra seminarier.

Vi bedömer att utbildningen säkerställer att doktorander visar intellektuell självständighet, och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar. Vidare menar vi att doktoranden vid examination har fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar samt dess roll i samhället. Människors ansvar för hur historisk kunskap används berörs i kurser och via seminariediskussioner men här menar vi att ett mer systematiskt sätt att arbeta med dessa frågor kan utvecklas.

B. Systematisk uppföljning görs av utbildningen för att säkerställa att utbildningens utformning och genomförande är av hög kvalitet och att doktoranderna uppnår målen. Resultaten av uppföljning omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Att utbildningens utformning och genomförande håller hög kvalitet vad avser värderingsförmåga och förhållningssätt följs upp via textventileringar på Högre seminariet och FS-internaten, nationella och internationella gästers kommentarer på doktoranders texter, de obligatoriska slutseminarierna samt naturligtvis disputationerna och den färdiga avhandlingen. Vidare sker uppföljning via utvecklingssamtal med handledare och doktorander, via avslutande samtal med nydisputerade samt via utvärderingar av kurser. Skulle det upptäckas kvalitetsbrister tas detta upp i handledarkollegiet för diskussion om

åtgärder. En återkoppling av sådana eventuella åtgärder sker till doktorandgruppen via deras representanter i handledarkollegiet.

Såväl handledningen som formerna för Högre seminariet, och dess roll vid institutionen, har diskuterats kontinuerligt 2015 och 2016. En särskild grupp tillsattes 2015 för att med utgångspunkt i synpunkter som inkommit från såväl doktorander som seniora forskare komma med förslag på hur seminariet skulle kunna stärkas ytterligare. Bakgrunden var att med ett sjunkande antal doktorander minskar antalet deltagare vid seminariet och det kan krävas åtgärder för att trots en mindre doktorandgrupp upprätthålla samma kvalitet. Gruppen bestod av doktorander och seniora forskare och deras förslag har diskuterats i handledarkollegiet. Dessutom har handledarrollen och vilka förväntningar en doktorand kan ha på handledning och vilka förväntningar institutionen har på doktoranderna diskuterats i handledarkollegiet. Återkoppling till relevanta intressenter sker genom handledarkollegiet och till doktorander via deras representanter där.

FS utvärderar all verksamhet och utvärderingarna delges deltagarna i respektive aktivitet samt redovisas och diskuteras i FS samarbetsråd där doktorander och handledare från FS alla samarbetande lärosäten är representerade. Vid behov gör ledningsgruppen förbättringar av verksamheten.

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Rapport_PM-internat_2016_utan_fritextkommentarer.pdf

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/UtvA_rderingsrapport_BA_ckaskog_-_utan_fritextkomment.pdf

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/UtvA_rderingsrapport_utan_fritextkommentarer.pdf

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Synpunkter_paa_metodkurs_paa_forskarutbildningsnivaa.pdf

För ansvarigas reflexioner kring utvärderingarna, se:

- Kommentar till utvärderingen av PM-internatet i Arild 27-29/1 2016
- Kommentar till utvärderingen av det internationella internatet på Bäckaskog 14-16/9 2016
- Kommentar till utvärderingen av teorikursen vt 2016

<http://www.hist.lu.se/institutionen/uka/>

2016 har en självvärdering av FS hela verksamhet genomförts som inkluderade samtal med doktorander och handledare samt en enkätundersökning som riktades till alla doktorander, handledare och alumner. Självvärderingen redovisades i samband med FS PM-internat i januari 2017. Utifrån diskussioner av självvärderingen identifieras i samarbetsrådet utvecklingsområden som sedan följs upp av ledningsgruppen i planering och genomförande av verksamheten.

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Sammanstaellning_FS_sjaelvvaerdering.pdf

Vår uppfattning är att vi följer upp kvalitet i utbildningen på ett systematiskt sätt och i de fall där det krävs vidtar kvalitetshöjande åtgärder som återkopplas till relevanta intressenter.

Arbetslivets perspektiv

Bedömningsgrunder:

A. Utbildningen är användbar och förbereder doktorander för ett föränderligt arbetsliv.

Att utbildningen är användbar törs vi med säkerhet säga mot bakgrund av de uppföljningar av alumni som görs. Av dem som disputerat i historia (oavsett finansiering) i Lund sedan 2012 fram till och med vårterminen 2016 har vi säkra uppgifter för 21 av 23. Av dessa 21 var 17 ht 2016 verksamma vid universitet eller högskolor. Med tanke på den relativt korta tid som gått sedan disputation handlar det nästan uteslutande om vikariat eller anställningar finansierade av externa medel. Av övriga arbetar en i statlig förvaltning, en är redaktör för en historisk tidskrift, en har återgått till lärartjänst i en gymnasieskola och en, som disputerade vt 2016 erhöll sent 2016 en del medel för fortsatt forskning under vt 2017. FS följer också upp dem som varit finansierade genom den och vad som händer efter disputation. Det stora flertalet som finansierats genom FS har universitet och högskolor som arbetsgivare (41 av 43). Viktigt att påpeka är att flera alumni är verksamma inom andra discipliner än historia. Detta faktum i kombination med att många doktorander redan under sin utbildning efterfrågas som lärare inom andra discipliner visar att de är gångbara utanför vårt eget ämne. Uppföljningen av alumnernas karriärer är viktig för att vi ska kunna planera framtida insatser i forskarutbildningen. Att andelen alumner som arbetar inom akademien är så stor kan tolkas som att de flesta disputerade i första hand söker sig till akademien, men också som att utbildningen gett dem en god grund att komma dit. Det är också uppenbart i utvecklingssamtal att flertalet doktorander i första hand tänker sig en akademisk karriär och att det också därför är rimligt att utbildningen i första hand syftar till att stödja deras möjligheter att nå dit. Det finns trots det skäl att fortsätta det arbete som redan görs, och som beskrivs nedan, med arbetsmarknadsinriktade aktiviteter som visar på de möjligheter som finns utanför akademien.

Utbildningen förbereder doktoranderna väl för en forskarkarriär: handlednings- och seminarieverksamhet där forskning diskuteras, ofta med gäster från andra lärosäten; ett aktivt utbyte med andra lärosäten via möten med handledare och doktorander i FS men också via doktoranders vistelse vid andra lärosäten; seminarier som diskuterar forskningsansökningar och internationell publicering. Genom FS har professor Kim Salomon och verkställande direktör vid RJ Göran Blomqvist bidragit till detta när de 2016 föreläste på temat *Projektansökningar och forskningsfinansiärer*. Till detta kan läggas att doktoranderna inom ramen för sin utbildning kan läsa högskolepedagogiska kurser motsvarande 7,5 hp. Doktorandernas sammanlagda deltagande i grundutbildningen i historia har varierat mellan 619 och 981 klocktimmar per år 2014–2016. Utöver detta anlätades några av våra doktorander för undervisning på genusvetenskap, modevetenskap, freds- och konfliktvetenskap, kulturgeografi och mänskliga rättigheter under 2016. En plan för varje doktorands meritering genom deltagande i grundutbildningen saknas dock.

Frågan om arbetsmarknaden för doktorer i historia aktualiseras fortlöpande i samband med forskarskoleinternat och temadagar. Alumner bjuds in för att dela med sig av sina erfarenheter. Vid PM-internatet i januari 2016 diskuterade historiker Anna Alm, arkeolog Martin Hansson, etnolog Lars-Eric Jönsson och historiker och lektor i mänskliga rättigheter Rouzbeh Parsi utifrån egna erfarenheter på temat *Karriärvägar inom och utanför den akademiska världen – Arbetsmarknaden för forskarutbildade humanister*. Vid PM-internatet

2014 var ett tema arbetsmarknad. Gäst var Carina Elmér från Verto Konsult AB som höll i en förmiddag om karriärplanering. Året dessförinnan arrangerade FS en debatt med titeln *Historikern, arbetsmarknaden och samhället*. Huvudtalare var professorn i idé- och lärdoms historia Anders Ekström som skrivit boken: *Alltings mått: Humanistisk kunskap i framtidens samhälle* tillsammans med Sverker Sörlin. I panelen fanns förutom huvudtalaren: Louise Sebro (historiker), Magnus Alkarp (arkeolog) och Fredrik Schoug (medie- och kommunikationsvetare).

Vid sidan av FS arbete med arbetslivsfrågor finns HT-fakulteternas arbetslivscoordinator tillgänglig för doktoranderna och kan ge både individuell karriärvägledning och medverka vid olika doktorandarrangemang. Vt 2015 arrangerade också HT-fakulteterna en karriärdag för doktorander.

Ansvariga för utbildningen följer utvecklingen av forskarutbildning utanför Lund genom FS och kontakter med ansvariga för forskarutbildningar inom Sverige men också, men i mer begränsad utsträckning utomlands (de nordiska länderna, Tyskland, Storbritannien, USA, Kanada). Akademien som största arbetsmarknad följs naturligt på samma sätt. Arbetsmarknadens utveckling utanför akademien följs via alumnikontakter och samhällsdebatt.

Forskarutbildningen i historia förbereder doktoranderna för ett föränderligt arbetsliv genom en utbildning där historiedoktorander får generella färdigheter och en bred kompetens: det en forskarstudent i historia hela tiden tränas i är att samla stora mängder fakta, sammanställa dessa och analysera, det vill säga avancerad problemlösning och kunskapsproduktion som är integrerad i teoretiska och metodiska sammanhang. Det handlar också om träning i ett analytiskt och källkritiskt förhållningssätt. Vidare tränas muntlig och skriftlig presentation på svenska och engelska, det vill säga en kommunikativ förmåga. Till detta hör att argumentera för sin ståndpunkt med utgångspunkt i faktaunderlag, att sätta saker i ett större kontextuellt sammanhang samt att kunna analysera samhällsfenomen utifrån ett historiskt perspektiv. En historiedoktorand tränas även i att förhålla sig empatiskt – såväl till källmaterial som till människor man möter professionellt. Med det avser vi att man för att bli en god historiker måste kunna förstå de människor som levt och kunna förhålla sig empatiskt, men analytiskt, i samband med diskussioner om kunskap. Allt det ovan nämnda är generellt användbara färdigheter. Färdigheterna tränas genom det alltmer tvärvetenskapliga arbetet i FS där doktorander i historia regelbundet samverkar med doktorander från andra discipliner och på så sätt breddar sitt akademiska register vad gäller ämneskunskaper och vetenskaplig metod och teori. Det innebär också att kontaktytorna utanför det egna ämnet vidgas och viktiga nätverk kan börja byggas. Den medvetna satsning som görs på att doktorander ska möta internationella forskare som kommer på besök till Lund eller deltar i FS verksamhet, och att doktorander ska ha möjlighet att vistas vid utländska lärosäten under sina studier, syftar också till att öva färdigheter, bredda kunskaper och skapa nätverk.

Att utbildningen är användbar inom akademien är fullständigt klart. Vad gäller förberedelse för ett föränderligt arbetsliv menar vi att det sätt vi valt att göra det på är rimligt. Med anledning av UKÄ:s utvärdering har dock en diskussion förts i handledarkollegiet ifall vi alltför ensidigt fokuserat på den forskningsförberedande delen av forskarutbildningen. Att

förstärka de delar av utbildningen som syftar till att förbereda inför arbete utanför akademien är därför ett utvecklingsområde.

B. Utbildningens utformning och genomförande följs systematiskt upp för att säkerställa att den är användbar och förbereder för arbetslivet. Resultaten av uppföljning omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

FS följer kontinuerligt upp alumnernas fortsatta karriärer. Vid en undersökning som genomfördes under 2015 framkom att av de 46 forskarskoledoktorander som fram till dess disputerat finns tillförlitliga uppgifter om 43. Av dessa var vid detta tillfälle 36 verksamma inom akademien, 2 verksamma utanför akademien och 5 verksamma i en kombination av detta. Av de totalt 41 personer som var verksamma inom akademien var 11 verksamma vid sin tidigare hemmainstitution, 24 var verksamma vid annan institution eller annat lärosäte, samt 6 i en kombination av detta. Flera av dem som är verksamma inom akademien var anställda som universitetslektorer eller vikarierande universitetslektorer, antingen i historia eller närliggande ämnen såsom filmvetenskap, socialt arbete, turismvetenskap, utbildningsvetenskap, mänskliga rättigheter, modevetenskap eller genusvetenskap. Åtminstone två var docenter och flera var på väg att docentmeritera sig.

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Vad_goer_FS_doktorander_idag.pdf

I den självvärdering av verksamheten som genomförts under 2016 har frågor om arbetslivets perspektiv riktade till såväl doktorander som handledare och alumner tagits upp. Där framgår vikten av att även fortsättningsvis arbeta aktivt med arbetslivets perspektiv. Alumnerna är intressant nog splittrade i frågan: nästan lika många anser att det har liten vikt att ta upp frågor om arbetsmarknaden utanför akademien som dem som anser att det har stor vikt. Samtidigt anger ca 85% av alumnerna att utbildningen hållit hög eller mycket hög kvalitet.

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Sammanstaellning_FS_sjaelvvaerdering.pdf

FS utvärderar all verksamhet och utvärderingarna delges deltagarna i respektive aktivitet samt redovisas och diskuteras i FS samarbetsråd där doktorander och handledare från FS samarbetande lärosäten är representerade. 2015 möttes ett inslag om arbetsmarknaden utanför akademien av kritik eftersom det uppfattades som ett sätt att visa att arbetsmarknaden inom akademien var starkt begränsad. Den utvärderingen ledde till att alumniuppföljningar som visar att det stora flertalet disputerade arbetar inom universitet och högskola tydligare lyftes fram. På så sätt fungerade utvärderingen som en identifiering av utvecklingsområden som sedan följdes upp av ledningsgruppen i dess planering och genomförande av den fortsatta verksamheten.

Vi följer systematiskt upp hur utbildningen förbereder doktorander för arbetslivet. Då behov uppdragas omvandlas detta till konkreta åtgärder i syfte att höja kvaliteten. Sådana åtgärder återkopplas till relevanta intressenter.

Doktoranders perspektiv

Bedömningsgrunder:

A. Utbildningen verkar för att doktoranderna tar en aktiv del i arbetet med att utveckla utbildningen och lärprocesser.

Doktoranderna, via Lunds Doktorandkår, Humanistisk-Teologiska Doktorandrådet och institutionens eget doktorandråd, är representerade i alla beredande och beslutande organ vid Lunds universitet. Förtroendeuppdrag ger förlängning av doktorandanställningen enligt rektorsbeslut. Doktorander deltar vid avdelnings-, informations- och pedagogiska möten inom institutionen på samma sätt som andra anställda. De är representerade i institutionsstyrelsen (1 historiedoktorand av 2 doktorandrepresentanter), i handledarkollegiet (2) och i FS samarbetsråd. Samarbetsrådet tar ställning till vad som fungerar bra och vad som kan göras bättre, vilket kan leda till åtgärder från ledningsgruppen. Samarbetsrådet har två ordinarie doktorandrepresentanter och tre suppleanter (som alla har närvaro- och yttranderätt), en från vart och ett av lärosätena i samarbetet, det vill säga en representant från Lund. Via sina representanter i dessa organ kan de delta i diskussioner som rör forskarutbildningen och via representanterna förs också information om pågående diskussioner vidare till hela doktorandgruppen. Varje termin håller FS ledningsgrupp även dialogmöten med doktorandrepresentanterna ifrån samarbetsrådet. Dialogmötena är ett forum för kommunikation mellan doktorander och ledningsgrupp och här diskuteras verksamhet och framtidsplaner mer ingående. Exempelvis har dialogmötena lett fram till ett nytt element i samband med PM-internaten i form av tematiska workshops.

De uppföljningar som görs efter kurser och efter forskarskoleinternat utgör tillfällen för doktorander att bidra till utveckling av utbildning och lärprocesser. Varje doktorand har också stora möjligheter att i samråd med sina handledare påverka sin utbildning. Det handlar om val av kurser (utöver de obligatoriska), om när vistelse vid annat lärosäte ska äga rum, när arkivresor ska göras, när texter ska skrivas och hur tidsramarna för de år som står till förfogande ska se ut. Vidare har doktoranden stor frihet att schemalägga sin arbetstid vilket är viktigt för dem som har barn eller dagpendlar.

Den fysiska miljön utgörs av LUX-huset där Historiska institutionen och ett flertal andra discipliner inom HT-fakulteterna har sina lokaler. Detta gör det enkelt för formella och informella tvärvetenskapliga möten. Varje heltidsanställd doktorand har tillgång till egen arbetsplats med dator och höj- och sänkbart skrivbord. I LUX-huset finns HT-fakulteternas bibliotek och alldeles intill ligger Lunds universitets huvudbibliotek. Vi bedömer att den fysiska arbetsmiljön och den tillgängliga forskningsinfrastrukturen är god. För arkivresor, besök vid andra lärosäten eller litteraturinköp har varje doktorand 25 000 kronor till sitt förfogande. Ytterligare medel kan erhållas för två konferenser men kravet är då att doktoranden först sökt medel hos annan finansör.

Vår bedömning är att doktorander har goda möjligheter att ta aktiv del i arbetet med att utveckla utbildningen och lärprocesser.

B. Utbildningen följs systematiskt upp för att säkerställa att doktorandinflytandet används i kvalitetssäkring och utveckling av utbildningen. Resultaten av uppföljning omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

Vid utvecklingssamtal med doktorander och vid avslutande samtal med nydisputerade diskuteras bland annat i vilken mån en doktorand tycker sig ha kunnat påverka sin utbildning. Vid samtalen diskuteras också vad som kan förbättras i utbildningen och möjlighet finns då att framföra synpunkter på inflytande och påverkansmöjligheter. Det har hittills inte i dessa sammanhang framförts negativa synpunkter på möjligheter till inflytande. De dialogmöten som skapats är dock ett resultat av önskemål om att få ytterligare ett forum för samtal mellan FS ledning och doktorander. De tematiska workshops som nämnts ovan är i sin tur en kvalitetsutvecklande åtgärd som blivit ett resultat av dialogmötena.

Det förs samtal vid institutionen om Högre seminariets verksamhet och samtal inom handledarkollegiet om förväntningar på doktorander och doktoranders förväntningar på institutionen. Bägge dessa samtal är konkreta resultat av att doktorandinflytande används i kvalitetssäkring och att åtgärder vidtas för kvalitetssäkring. Återkoppling till doktorander sker via deras representanter i handledarkollegiet.

FS utvärderar all verksamhet utvärderingarna delges deltagarna i respektive aktivitet samt redovisas och diskuteras i FS samarbetsråd där doktorander och handledare från FS samarbetande lärosäten är representerade. Dessa diskussioner leder i sin tur till identifierandet av utvecklingsområden som sedan följs upp av ledningsgruppen i planering och genomförande av den fortsatta verksamheten inom samarbetet.

Under 2016 har en självvärdering av FS verksamhet genomförts som inkluderande kvalitativa samtal med doktorander och handledare samt en kvantitativ enkätundersökning som riktades till alla doktorander, handledare och alumner. Självvärderingen redovisades i samband med FS PM-internat i januari 2017. Utifrån diskussioner av självvärderingen i samarbetsrådet identifieras utvecklingsområden som sedan följs upp av ledningsgruppen i planering och genomförande av verksamheten.

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Sammanstaellning_FS_sjaelvvaerdering.pdf

Vi menar att doktorander via medverkan i olika organ och i utvärderingar har goda möjligheter att bidra till kvalitetssäkring och utveckling av utbildningen. Vi menar även att varje doktorand har stora möjligheter att påverka sin egen utbildnings upplägg och innehåll, och därmed också kvalitet. Brister som påtalas av doktorander diskuteras och omsätts vid behov i kvalitetshöjande åtgärder och återkoppling sker till doktorander, handledare och andra berörda parter.

Jämställdhetsperspektiv

Bedömningsgrunder:

A. Ett jämställdhetsperspektiv är integrerat i utbildningens utformning och genomförande.

Forskarutbildningen i historia i Lund har fler manliga än kvinnliga doktorander (12-7) vilket speglar söktrycket. Av de sökande vid senaste antagningsomgången (2015) var 14 av 50 sökande kvinnor och i det som sakkunniga (2 kvinnor, 1 man) bedömde utgöra tätgruppen fanns 4 kvinnor och 7 män. 1 kvinna och 2 män antogs.

Bland handledarna var ht 2016 4 av 4 kvinnliga professorer huvudhandledare och 5 av 6 av de manliga professorerna. Av 4 tillsvidareanställda docenter (1 kvinna, 3 män) var en manlig docent huvudhandledare. Det är alltså fler män som är huvudhandledare (6 jämfört med 4) samtidigt som man kan konstatera att 4 av 5 kvinnor var huvudhandledare medan 6 av 9 av männen var det. 7 av doktoranderna hade kvinnliga huvudhandledare och 12 hade manliga.

Det är en strävan att en doktorand under sin utbildning ska möta kvinnliga och manliga lärare, kommentatorer och gäster i lika utsträckning. Lika könsfördelning råder dock inte på varje kurs, vid varje seminarium eller vid varje internat. 2016 gavs teorikursen av 2 kvinnliga professorer och metodkursen av 2 kvinnor och 4 män. Av 2016 års temadagar inom FS hölls en av en kvinna och en av en man. I samband med att kurslitteratur fastställs granskas denna utifrån ett jämställdhetsperspektiv i den meningen att en eventuell obalans mellan kvinnliga och manliga författare måste motiveras.

Ett annat uttryck för ett integrerat jämställdhetsperspektiv är att när biträdande handledare utses i FS samarbetsråd är principen om genusbalansen i handledargruppen en central utgångspunkt.

HT-fakulteternas plan för likabehandling, jämställdhet och mångfald för 2016 finns på: http://www.ht.lu.se/fileadmin/user_upload/ht/dokument/Fakulteterna/Jamstalld/HT-fakulteternas_JLM-plan_2016_BESLUT.pdf

Det är vår bedömning att det råder konsensus kring att ett jämställdhetsperspektiv ska vara integrerat i utbildningens utformning och genomförande. Samtidigt är det viktigt att inte slå sig till ro med denna intention utan att hela tiden aktivt analysera hur olika beslut får effekter ur ett jämställdhetsperspektiv. Vi menar att det senare i huvudsak görs.

B. Systematisk uppföljning görs för att säkerställa att utbildningens utformning och genomförande främjar jämställdhet. Resultaten av uppföljning omsätts vid behov i åtgärder för kvalitetsutveckling och återkoppling sker till relevanta intressenter.

2016 har en självvärdering av FS verksamhet genomförts som inkluderade kvalitativa samtal med doktorander och handledare samt en kvantitativ enkätundersökning som riktades till alla doktorander, handledare och alumner. Självvärderingen redovisades i samband med FS PM-internat i januari 2017. Utifrån diskussioner av självvärderingen i samarbetsrådet identifieras utvecklingsområden som sedan följs upp av ledningsgruppen i planering och genomförande av verksamheten.

http://www.hist.lu.se/fileadmin/user_upload/project/PDP/Historia/Intranaet_Historia/UKAE/Sammanstaellning_FS_sjaelvvaerdering.pdf

Ett av självvärderingens delområden var delaktighet. Där framkom att jämställdhetsperspektiv i verksamheten är något som FS har anledning att arbeta än mer aktivt med framöver. Därför finns t ex planer på en temaförmiddag kring delaktighet och jämställdhet vid FS internat HT 2017. Vidare beslöts vid samarbetsrådsmötet i januari 2017 att ett ökat krav ska införas på jämn könsfördelning mellan lärare på kurser som ges av FS.